

PATRIOT

1. Ostravský úspěch muzikálového hororu

24.02.2023 Patriot - Adam Gold

strana: 84 rubrika: divadlo recenze

[Odkaz na originál](#)

Klíčová slova: DIVADLA (2); JIŘÍHO; MORAVSKOSLEZSKÉHO; MYRONA; NÁRODNÍHO

MUZIKÁLOVÝ SOUBOR **NÁRODNÍHO DIVADLA MORAVSKOSLEZSKÉHO** PŘEDSTAVIL NA ZAČÁTKU ÚNORA V ČESKÉ PREMIÉRE NA VELKÉM JEVIŠTI SLAVNÝ BROADWAYSKÝ MUZIKÁL O ĎÁBELSKÉM HOLIČI SWEENEYM TODDOVI. PO ÚSPĚŠNÉM NASTUDOVÁNÍ NA MALÉ SCĚNĚ PLZEŇSKÉHO DIVADLA J. K. TYLA, KTERÉ SI ZÍSKALO ZNAČNOU OBLIBU U ODBORNÉ KRITIKY I ŠIROKÉHO PUBLIKA, SE DO TÉTO VSKUTKU NELEHKÉ, O TO VŠAK POUTAVĚJŠÍ LÁTKY PUSTIL OSTRAVSKÝ SOUBOR NA ROZMĚRNÉM JEVIŠTI **DIVADLA JIŘÍHO MYRONA**. MŮŽU ŘÍCI, ŽE AŽ NA DÍLČÍ NEDOKONALOSTI S ÚSPĚCHEM.

Smyslený příběh o londýnském lazebníkovi Sweeney Toddovi se poprvé objevil jako čtení na pokračování v letech 1846 a 1847 v britské šestákové literatuře, která se ve své době těšila nesmírné popularitě.

Odehrává se v roce 1785 v ulici Fleet Street, kde se v malém lazebnictví umístěném nad pekařstvím paní Lovettové začínají ztrácet lidé. Na svědomí je má šílený holič, který podřezává své zákazníky a mrtvá těla shazuje z důmyslně upraveného holičského křesla do pekárny, kde z nich paní Lovettová připravuje neodolatelně dobré pirohy.

Námět, pečlivě spojující prvky hororu a melodramatu, byl následně uchopen v mnoha různých zpracováních a lze říci, že dnes již (především v anglosaském prostředí) zlidověl. V roce 1973 obohacuje herec a dramatik Christopher Bond ve své hře o Sweeneyho příběh o motiv pomsty – Sweeney Todd je novou identitou geniálního lazebníka Benjamina Barkera, který uprchl do Londýna z nuceného vyhnanství v australské trestanecké kolonii, aby pomstil své smyšlené odsouzení zlovolným soudcem. Ten Barkera odstranil, aby se mohl zmocnit jeho krásné ženy. Celé vražedné běsnění Benjamina Barkera, nyní Sweeneyho Todda, se tak v tomto pojetí stává aktem pomsty, což příběh obohacuje o zcela novou rovinu. Právě Bondovou hrou se v roce 1979 inspiroval broadwayský hudební skladatel Stephen Sondheim a na libreto Hughha Wheelera stvořil jeden z pilířů moderního hudebního žánrového divadla. Druhý pomyslný vrchol zaznamenal muzikál svým filmovým zpracováním z roku 2007 v režii Tima Burtona s Johnny Deppem v hlavní roli.

Hudební složku tohoto díla rozhodně nelze zařadit do oblasti oddechového popu. Není prošpikovaná hity plnými líbivých popěvků. Blíží se spíše rockové opeře. Jedná se však o nesmírně barvitou hudbu, s řadou překvapivých motivů. Ocení ji především zkušenější divák, který v muzikálovém představení hledá originalitu, netradičnost a působivou atmosféru. Skladatel často pracuje s disharmonií a disonancí, výsledek je ale nápaditý, dramatický, velmi divadelní a interpretačně náročný. Spolu s povedeným hudebním nastudováním Marka Prášila se naštěstí ostravská inscenace může opřít o skvělý překlad Hany Novákové, dramaturgyně souboru, který v sobě obsahuje jasné hororové žánrové zasazení, dokáže jej pak spojit s důvtipnou jazykovou hravostí i poetickou květnatostí.

O poznání kritičtější připomínky lze směřovat k režijně-výtvarnému pojetí. Zatímco vrší se kupy mrtvol a stupňující se akty násilí řeší režisér Juraj Čiernik vhodným, uměřeným, znakovým způsobem, celkové výtvarné pojetí Davida Baziky dle mého soudu postrádá důraznější žánrovou stylizaci. Především pak kostýmy Marty Roszkopfové (až na výjimky v případě postavy Pirelliho), jsou spíše historizující a příliš důsledně zasazují děj do konkrétní doby a prostředí viktoriánského průmyslového Londýna. Čím reálněji se ale příběh jeví, tím morbidněji a morálně problematičtěji mohou působit dílčí motivy – především Toddovo vraždění nebo příprava pirohů z lidského masa paní Lovettovou. Výraznější hororová, řekněme burtonovská, stylizace neurčitě bezčasí by je zbavila chápání v rámci realistické psychologie. Ani pece, v nichž paní Lovettová peče zavražděné "zákazníky" Toddova holičství, nejsou pece koncentračního tábora, ale prostě nástroje podnikavé pekařky jak se zbavit mrtvol a zároveň zbohatnout, a to uprostřed světa, v němž tento způsob nemá ani v nejmenším působit neobvykle. Výtvarná nadsázka zkrátka není dostatečně vyostřená. Příběh Sweeneyho Todda je ďábelský, v dobrém smyslu šílený, nereálný.

Hlavní mužskou roli ztvárňují obě alternace s úspěchem, Lukáš Vlček s o něco větším než Tomáš Novotný, jehož Sweeney působí možná až příliš zoufale a strnule než ďábelsky. Oba herci však disponují adekvátním charisma. Skvělé jsou rovněž Michaela Horká a alternující Hana Fialová v roli paní Lovettové. Obě ztvárňují postavu s obrovským nasazením a s patřičnou dravostí i záludností. Celkově patří herecké výkony všech účinkujících k hlavním devízám inscenace.

Muzikálová novinka je až na několik dílčích výhrad povedenou inscenací, která přináší do repertoáru ostravského hudebního divadla nový prvek. Ryze žánrovou záležitost, kterou ocení zejména náročnější diváci. Díky skvělé hudbě a vynikajícím hereckým výkonům si ji ale podle mě vychutná každý.

FOTO Petr Hrubeš, Kristýna Junková

Foto: Plakát k inscenaci Sweeney Todd: Ďábelský lazebník z Fleet Street, foto Petr Hrubeš

Foto: Radek Melša (Anthony), Veronika Prášil Gidová (Žebračka); Foto: Kristýna Junková

Foto: Lukáš Vlček (Sweeney Todd), Hana Fialová (Paní Lovettová); Foto: Kristýna Junková

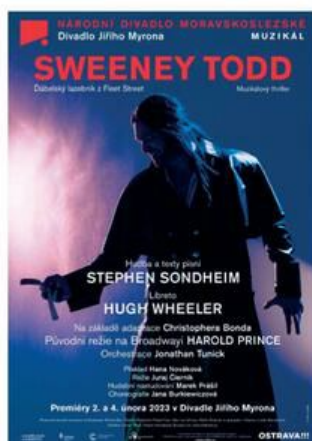
Foto: Tomáš Savka (Pirelli); Foto: Kristýna Junková

Ostravský úspěch muzikálového hororu

R Adam Gold

FOTO Petr Hruběš, Kristýna Junková

Plakát k inscenaci Sweeney Todd:
Dábelský lazebník z Fleet Street,
foto Petr Hruběš

MUZIKÁLOVÝ SOUBOR NÁRODNÍHO DIVADLA MORAVSKOSLEZSKÉHO PŘEDSTAVIL NA ZAČÁTKU ÚNORA V ČESKÉ PREMIÉRE NA VELKÉM JEVIŠTI SLAVNÝ BROADWAYSKÝ MUZIKÁL O ĎÁBELSKÉM HOLIČI SWEENEYM TODDOVI. PO ÚSPĚŠNÉM NASTUDOVÁNÍ NA MALÉ SCĚNĚ PLZEŇSKÉHO DIVADLA J. K. TYLA, KTERÉ SI ZÍSKALO ZNAČNOU OBLIBU U ODBORNÉ KRITIKY I ŠIROKÉHO PUBLIKA, SE DO TĚTO VSKUTKU NELEHKÉ, O TO VŠAK POUTAVĚJŠÍ LÁTKY PUSTIL OSTRAVSKÝ SOUBOR NA ROZMĚRNÉM JEVIŠTI DIVADLA JIŘÍHO MYRONA. MŮŽU ŘÍCI, ŽE AŽ NA DÍLČÍ NEDOKONALOSTI S ÚSPĚCHEM.

Smyslený příběh o londýnském lazebníkovi Sweeney Toddovi se poprvé objevil jako čtení na pokračování v letech 1846 a 1847 v britské šestákové literatuře, která se ve své době těšila nesmírné popularitě. Odehrává se v roce 1785 v ulici Fleet Street, kde se v malém lazebnictví umístěném nad pekařstvím paní Lovettové začínají ztrácet lidé. Na svědomí je má šílený holič, který podřezává své zákazníky a mrtvá

těla shazuje z důmyslně upraveného holičského křesla do pekární, kde z nich paní Lovettová připravuje neodolatelně dobré pirohy.

Námět, pečlivě spojující prvky hororu a melodramatu, byl následně uchopen v mnoha různých zpracováních a lze říci, že dnes již (především v anglosaském prostředí) zlidověl. V roce 1973 obohacuje herec a dramatik Christopher Bond

ve své hře o Sweeneyem příběh o motiv pomsty – Sweeney Todd je novou identitou geniálního lazebníka Benjamin Barkera, který uprchl do Londýna z nuceného vyhnanství v australské trestanecké kolonii, aby pomstil své smyšlené odsouzení zlovolným soudcem. Ten Barkera odstranil, aby se mohl zmocnit jeho krásné ženy. Celé vražedné běsnění Benjamin Barkera, nyní Sweeneyho Toddá, se tak v tomto pojetí stává

Radek Melša (Anthony), Veronika Prášil Gidová (Žebračka); Foto: Kristýna Junková

aktem pomsty, což příběh obohacuje o zcela novou rovinu. Právě Bondovou hrou se v roce 1979 inspiroval broadwayský hudební skladatel Stephen Sondheim a na libreto Hughu Wheelera stvořil jeden z pilířů moderního hudebního žánrového divadla. Druhý pomyslný vrchol zaznamenal muzikál svým filmovým zpracováním z roku 2007 v režii Tima Burtona s Johnny Deppem v hlavní roli.

Hudební složku tohoto díla rozhodně nelze zařadit do oblasti oddechového popu. Není proškikovaná hity plnými líbivých popěvků. Blíží se spíše rockové opeře. Jedná se však o nesmírně barvitou hudbu, s řadou překvapivých motivů. Ocení ji především zkušenější divák, který v muzikálovém představení hledá originalitu, netradičnost a působivou atmosféru. Skladatel často pracuje s disharmonií a disonancí, výsledek je ale nápaditý, dramatický, velmi divadelní a inter-

pretačně náročný. Spolu s povedeným hudebním nastudováním Marka Prášila se naštěstí ostravská inscenace může opřít o skvělý překlad Hany Novákové, dramaturgyně souboru, který v sobě obsahuje jasné hororo-

vé žánrové zasazení, dokáže jej pak spojit s důvtipnou jazykovou hravostí i poetickou květnatostí.

O poznání kritičtější připomínky lze směřovat k režijně-výtvarnému

Lukáš Vlček (Sweeney Todd), Hana Fialová (Pani Lovettová); Foto: Kristýna Junková

Tomáš Savka (Pirelli); Foto: Kristýna Junková

pojetí. Zatímco vrší se kupy mrtvol a stupňující se akty násilí řeší režisér Juraj Čiernik vhodným, uměřeným, znakovým způsobem, celkové výtvarné pojetí Davida Baziky dle mého soudu postrádá důraznější žánrovou stylizaci. Především pak kostýmy Marty Roszkopfové (až na výjimky v případě postavy Pirelliho), jsou spíše historizující a příliš důsledně zasazují děj do konkrétní doby a prostředí viktoriánského průmyslového Londýna. Čím reálněji se ale příběh jeví, tím morbidněji a morálně problematicky mohou působit dílčí motivy – především Toddovo vraždění nebo příprava pirohů z lidského masa paní Lovettovou. Výraznější horrorová, řekněme burtonovská, stylizace neurčitě bezčasí by je zbavila chápání v rámci realistické psychologie. Ani pece, v nichž paní Lovettová peče zavražděné „zákazníky“ Toddova holičství, nejsou pece

koncentračního tábora, ale prostě nástroje podnikavé pekařky jak se zbavit mrtvol a zároveň zbohatnout, a to uprostřed světa, v němž tento způsob nemá ani v nejmenším působit neobvykle. Výtvarná nadsázka zkrátka není dostatečně vyostřená. Příběh Sweeneyho Todda je ďábelský, v dobrém smyslu šílený, nereálný.

Hlavní mužskou roli ztvárňují obě alternace s úspěchem, Lukáš Vlček s o něco větším než Tomáš Novotný, jehož Sweeney působí možná až příliš zoufale a strnule než ďábelsky. Oba herci však disponují adekvátním charisma. Skvěle jsou rovněž Michaela Horká a alternující Hana Fialová v roli paní Lovettové. Obě ztvárňují postavu s obrovským nasazením a s patřičnou dravostí i záľudností. Celkově patří herecké výkony všech účinkujících k hlavním devízám inscenace.

Muzikálová novinka je až na několik dílčích výhrad povedenou inscenací, která přináší do repertoáru ostravského hudebního divadla nový prvek. Ryze žánrovou záležitost, kterou ocení zejména náročnější diváci. Díky skvělé hudbě a vynikajícím hereckým výkonům si ji ale podle mě vychutná každý.

